

ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА У ЛС ЖИТИШТЕ

1. ДЕФИНИСАЊЕ КЛАСА ИНДИКАТОРА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА И МЕТОД ИСТРАЖИВАЊА

Уважавајући потребу вредновања и поређења стања безбедности саобраћаја, користећи индикаторе безбедности саобраћаја (ИБС) у наставку су приказани резултати мерења индикатора безбедности саобраћаја према усвојеним класама. Свакој од класа је додељена и једна од боја, посматрано од најбоље до најлошије вредности индикатора безбедности саобраћаја, респективно: тамно зелена, жута, наранџаста, црвена и црна.

У делу анализе индикатора у вези употребе мобилних телефона у вожњи, биће приказан индикатор "% возача у саобраћајном току који не користе мобилни телефон током вожње", чије су класе приказане у Табели 1.1. Када су у питању индикатори заштитних система, користеће се следеће класе дефинисане у Табели 1.2. У делу анализе индикатора у вези понашања пешака биће приказан индикатор „% пешака, који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за семафорисане и несемафорисане пешачке прелазе)“, користећи класе дефинисане у Табели 1.3.

Табела 1.1. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са не коришћењем мобилних телефона у вожњи и прелазака пешака на „зелено“ светло

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$99\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$98\% \leq \text{ИБС} < 99\%$	
средња вредност ИБС	$97\% \leq \text{ИБС} < 98\%$	
ниска вредност ИБС	$96\% \leq \text{ИБС} < 97\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 96\%$	

Табела 1.2. – Дефинисање боје индикатора у вези са заштитним системима

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$70\% \leq \text{ИБС} < 80\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 70\%$	

Табела 1.3. Дефинисање боје индикатора безбедности саобраћаја у вези са преласком коловоза од стране пешака на обележеном пешачком прелазу

квалитативна величина вредности ИБС	квантитативна величина вредности ИБС	боја
врло висока вредност ИБС	$95\% \leq \text{ИБС}$	
висока вредност ИБС	$90\% \leq \text{ИБС} < 95\%$	
средња вредност ИБС	$85\% \leq \text{ИБС} < 90\%$	
ниска вредност ИБС	$80\% \leq \text{ИБС} < 85\%$	
веома ниска вредност ИБС	$\text{ИБС} < 80\%$	

2. ТАБЕЛА ВРЕДНОСТИ ИНДИКАТОРА У 2025. ГОДИНИ

Табела 2.1. Вредности свих индикатора за посматрану локалну самоуправу и Републику Србију (2025)

Индикатори	Индикатори	Насеље			Ван насеља			Укупно		
		ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ	ЛС	Ранг	СРБ
Мобилни телефон	ПА	96,8	51	95,4	91,2	150	94,9	94,0	114	95,1
	ТВ	92,0	83	91,8	90,0	82	90,2	91,0	82	90,7
	БУС	73,9	145	91,5	85,7	115	91,2	79,5	140	91,2
Сигурносни појас	Возачи ПА	90,2	40	81,6	92,2	49	86,6	91,2	47	85,0
	Сувозачи ПА	83,2	53	78,7	80,8	117	84,3	82,0	93	82,3
	Предње седиште ПА	87,3	33	80,4	87,3	81	85,7	87,3	68	83,9
	Задње седиште ПА	42,2	24	22,6	63,6	20	37,2	57,3	18	32,5
	Возачи ТВ	78,0	15	60,0	82,0	34	66,7	80,0	19	64,9
	Сувозачи ТВ	71,4	22	49,8	100,0	1	57,1	85,7	4	55,2
	Предње седиште ТВ	77,2	17	57,9	84,2	19	64,9	80,7	11	63,1
	Возачи БУС	60,9	28	31,8	71,4	33	38,9	65,9	32	38,1
	Сувозачи БУС	54,5	36	34,2	37,5	68	37,4	44,4	61	37,6
	Предње седиште БУС	58,8	31	32,4	56,8	46	38,6	57,7	44	38,0
Заштитни системи за децу	Дечије седиште	79,4	47	65,6	86,7	32	71,7	82,8	40	69,9
	Сигурносни појас	78,8	12	46,3	69,7	31	49,0	74,2	17	49,3
	Укупно – деца	79,1	25	56,0	77,8	33	60,4	78,5	24	59,6
Заштитни системи – сви у ПА		84,3	21	75,2	84,0	60	80,3	84,1	43	78,7
Заштитне кациге	Возачи mopеда	81,8	54	59,6	89,7	49	63,7	85,5	45	61,6
	Путници на mopедима	87,5	38	58,6	83,3	54	62,9	85,7	43	60,8
	Возачи и путници на mopедима	82,9	52	59,4	88,6	50	63,5	85,5	43	61,4
	Возачи мотоцикала	89,7	92	87,4	88,2	114	90,7	88,9	102	89,2
	Путници на мотоциклима	85,7	90	86,4	87,5	104	89,7	86,7	108	87,4
	Возача и путника на мотоциклима	88,9	90	87,2	88,1	114	90,5	88,5	103	88,8
	Mопедиста и мотоциклиста	85,5	55	73,6	88,9	54	77,3	87,2	55	76,3
	Бициклисти	0,0	65	5,4	6,3	66	6,3	3,4	72	5,8
Пешаци	% прелазака на "зелено" светло	72,4	82	80,3	N/A	N/A	N/A	72,4	82	80,3
	% прелазака на ОПП	75,0	80	70,6	N/A	N/A	N/A	75,0	80	70,6
	% исправних прелазака	73,7	103	74,3	N/A	N/A	N/A	73,7	103	74,3
	% исправних прелазака деце	70,0	111	77,1	N/A	N/A	N/A	70,0	111	77,1
	% прелазака без ометања	95,0	95	94,8	N/A	N/A	N/A	95,0	95	94,8

Легенда:

Ранг – позиција посматране локалне самоуправе у односу на остале локалне самоуправе на подручју Републике Србије према конкретном индикатору.

ЛС – локална самоуправа

СРБ – Република Србија

ПА – путнички аутомобил

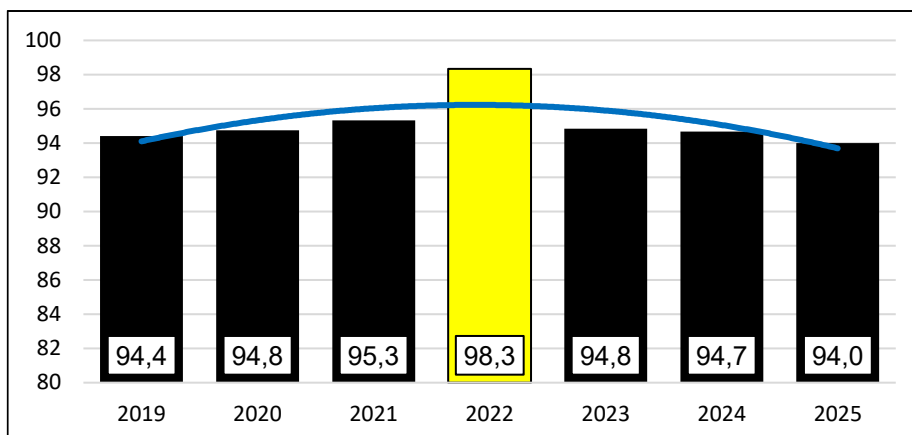
ТВ – теретна возила

БУС – аутобус

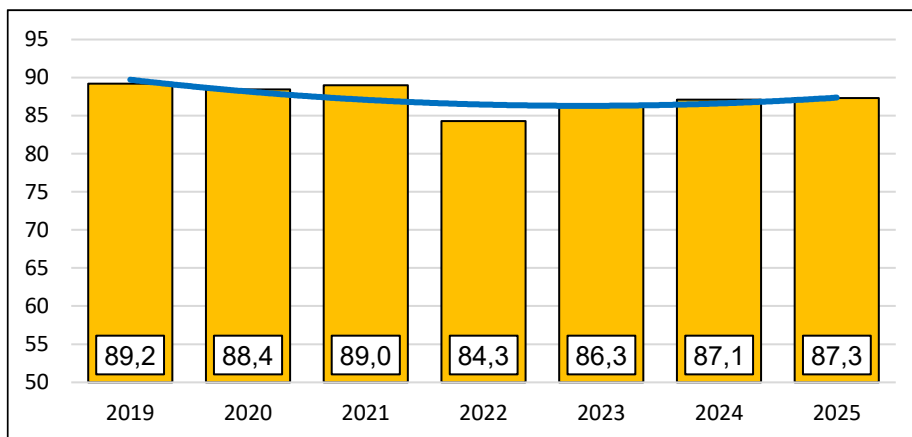
ОПП – обележени пешачки прелаз

N/A – подаци/ранг не постоје или нису доступни

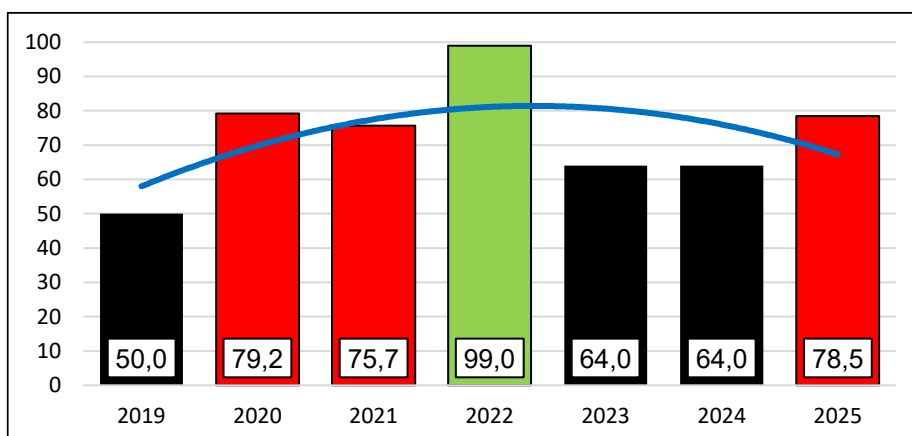
3. ТРЕНДОВИ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ЗА ПЕРИОД 2019-2025

Дијаграм 3.1. Тренд % некоришћења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

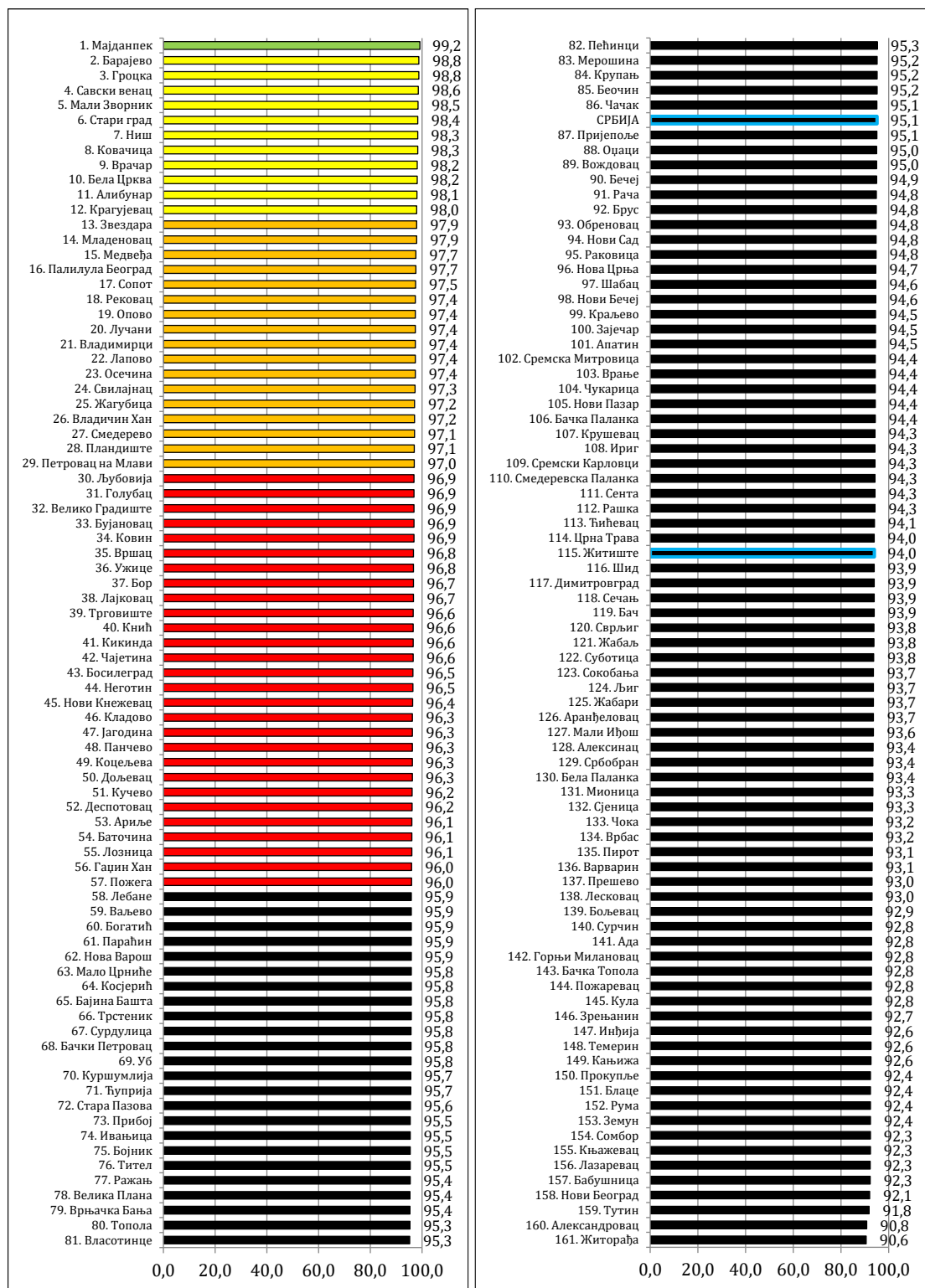
Дијаграм 3.2. Тренд % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

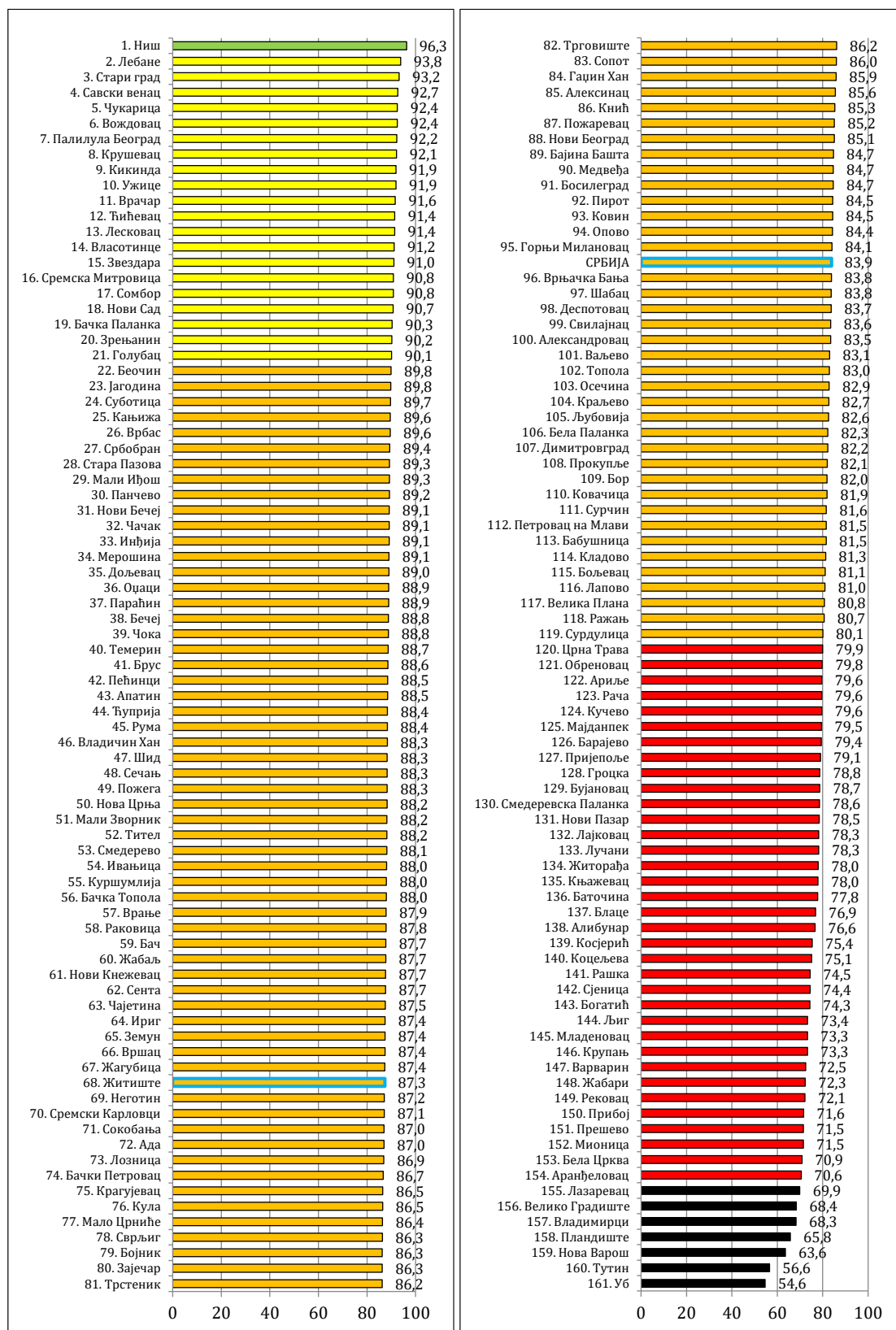
Дијаграм 3.3. Тренд % употребе заштитних система за децу до 12 година у посматраној локалној самоуправи (2019-2025)

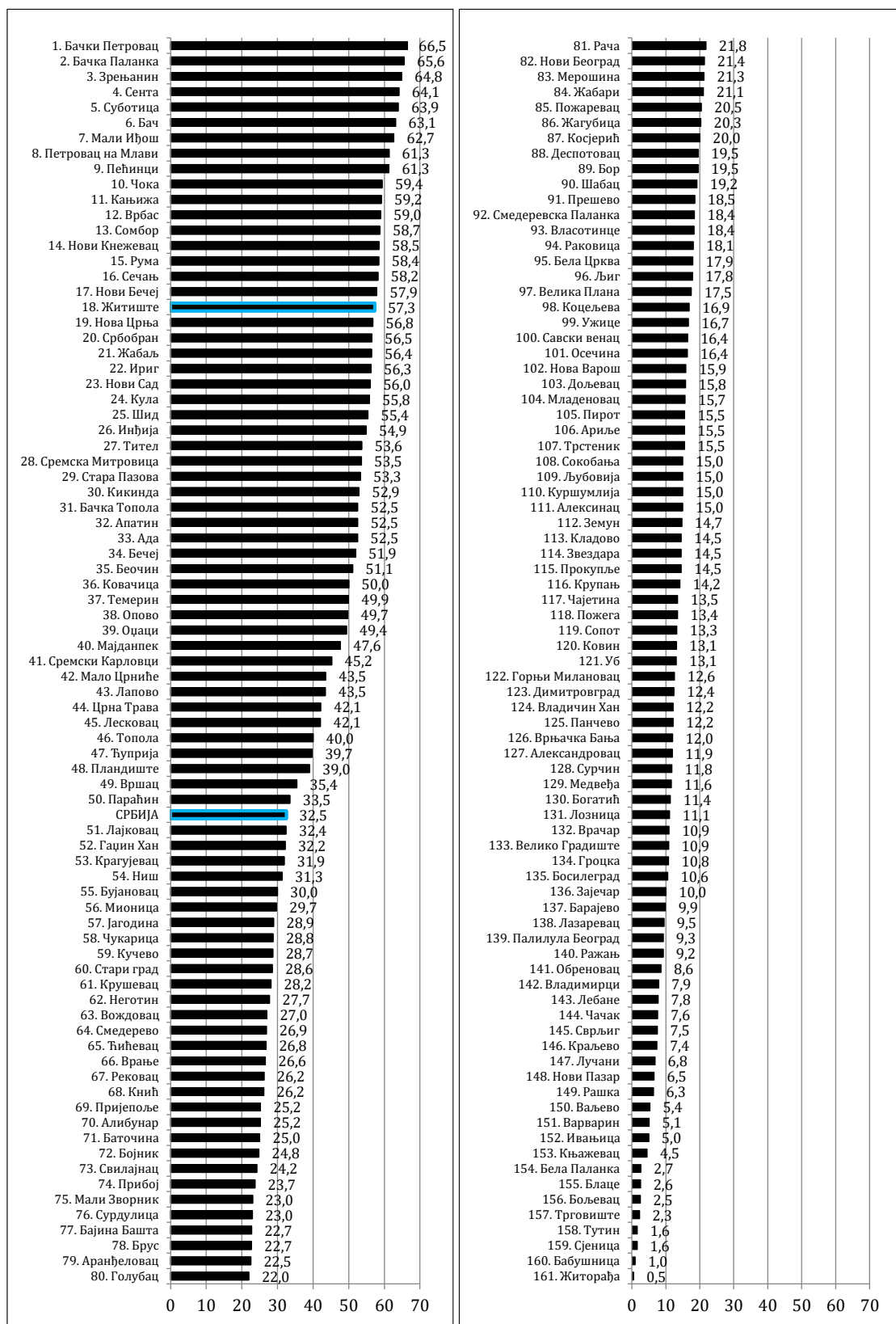
4. УПОРЕДНИ ПРИКАЗ НАЈВАЖНИЈИХ ИНДИКАТОРА ПО ЛОКАЛНИМ САМОУПРАВАМА ЗА 2025. ГОДИНУ

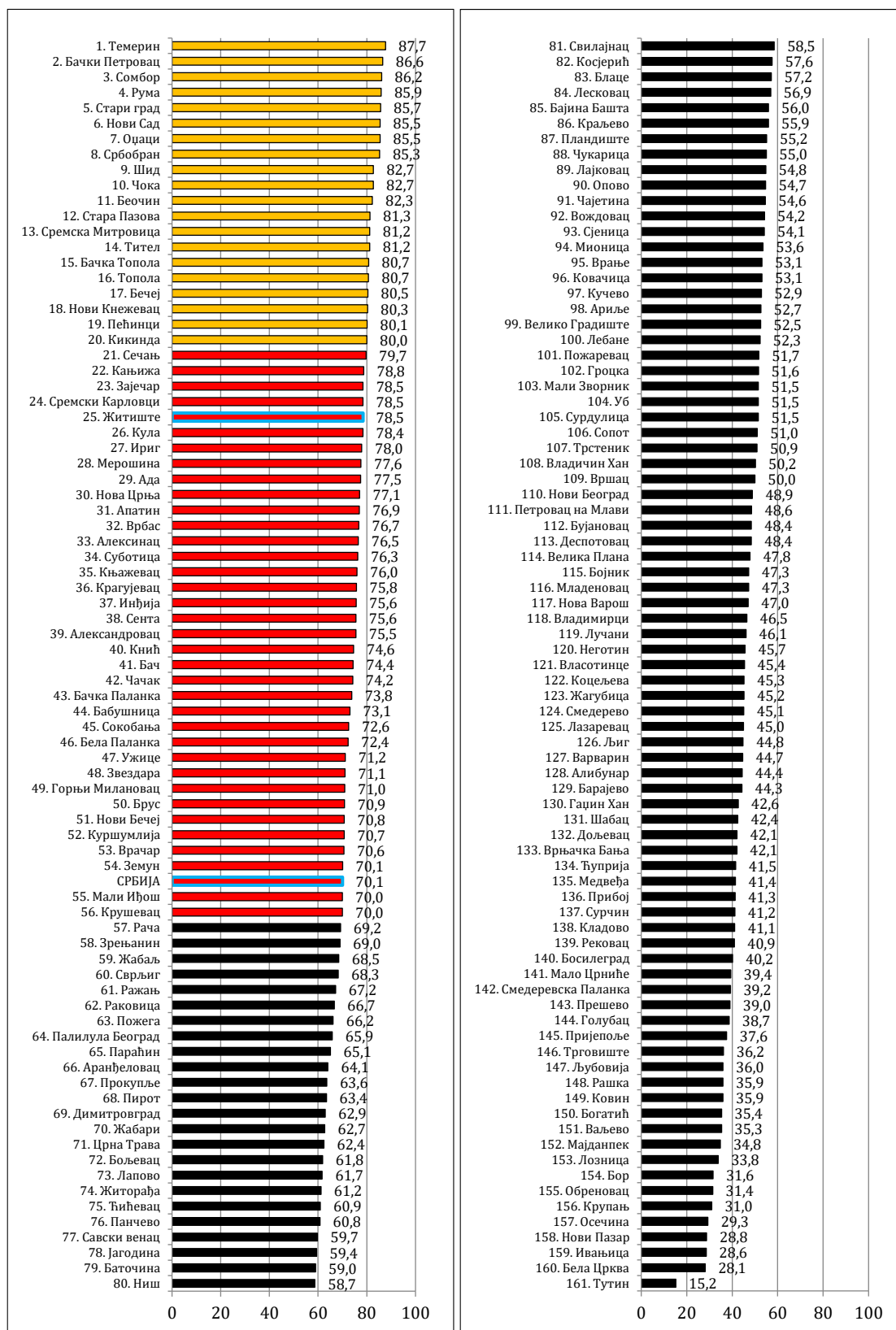
Дијаграм 4.1. % некоришћења мобилних телефона у возњи возача путничких аутомобила и доставних возила до 3,5t по локалним самоуправама

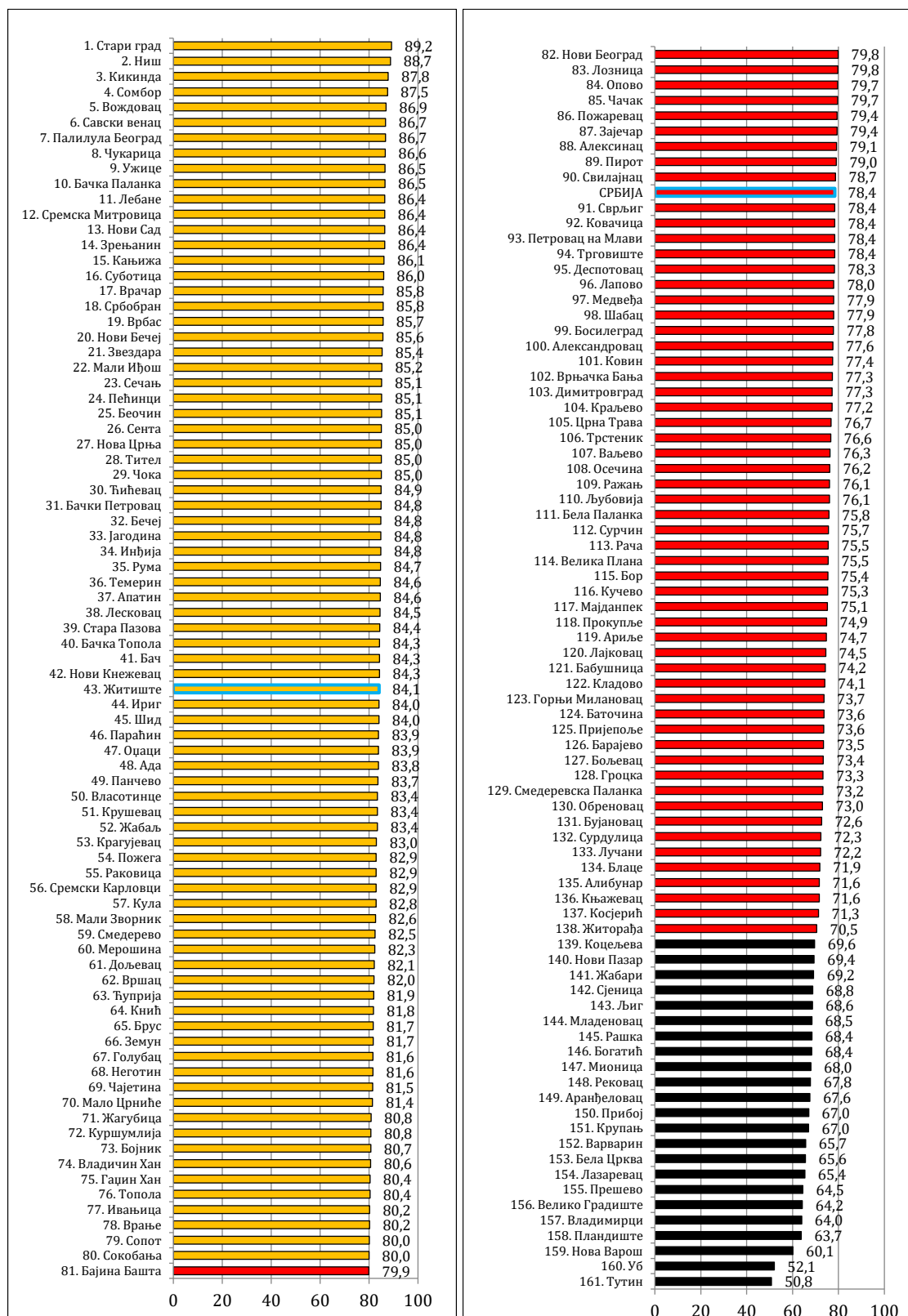
Дијаграм 4.2. % употребе сигурносног појаса на предњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

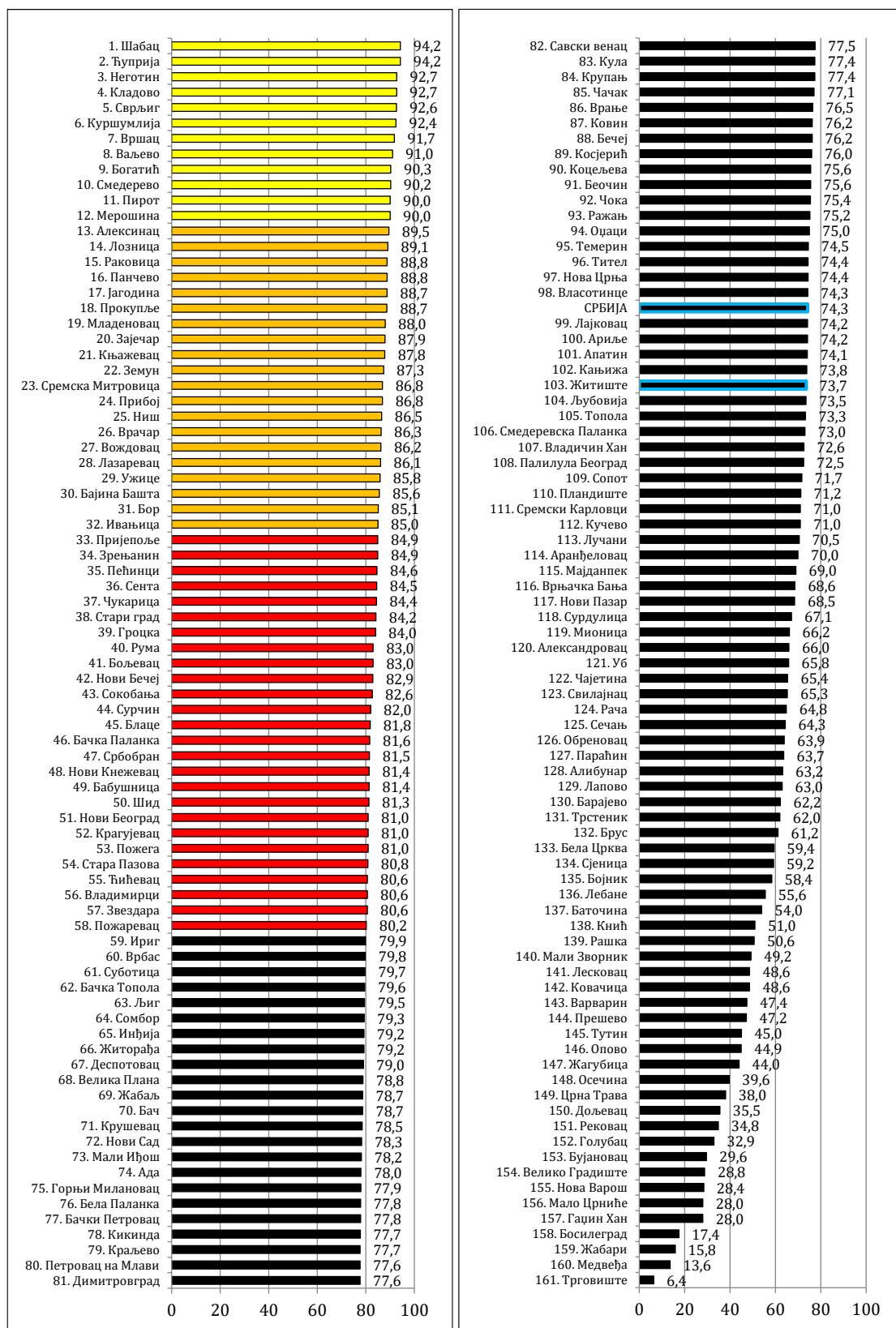
Дијаграм 4.3. % употребе сигурносног појаса на задњем седишту у путничким аутомобилима и доставним возилима до 3,5t по локалним самоуправама

Дијаграм 4.4. % употребе заштитних система за децу до 12 година по локалним самоуправама

Дијаграм 4.5. % правилног коришћења сигурносних појасева, односно дечијих система заштите у путничким аутомобилима по локалним самоуправама

Дијаграм 4.6. % који прописно прелазе коловоз на обележеним пешачким прелазима (укупно за несемафорисане и несемафорисане пешачке прелазе) по локалним самоуправама

5. СИСТЕМАТИЗАЦИЈА КЉУЧНИХ ПРОБЛЕМА БЕЗБЕДНОСТИ САОБРАЋАЈА

Сагледавајући вредности индикатора безбедности саобраћаја за посматрану локалну самоуправу и поредећи их са резултатима за Републику Србију, као и са циљевима стратегије безбедности саобраћаја, кључни **проблеми безбедности саобраћаја** којима треба посветити пажњу на територији локалне самоуправе су:

- **Коришћење мобилног телефона у бусу.** Иако је употреба телефона у путничким и теретним возилима на прихватљивом нивоу, вредност за возаче аутобуса (79,5%) знатно је испод републичког просека и сврстава се у најлошије рангиране, што указује на континуиран ризик у јавном превозу.
- **Задње седиште путничких аутомобила.** Упркос умереним вредностима ван насеља, укупни резултат (57,3%) остаје осетно изнад републичког просека, али и даље недовољан у односу на остале индикаторе, што га чини једним од најкритичнијих по питању пасивне безбедности путника.
- **Коришћење сигурносних система за децу.** Иако су дечија седишта на солидном нивоу, укупна вредност за децу (78,5%) и даље је недовољно стабилна, посебно због осцилација у употреби појаса, што указује на потребу за доследнијом контролом и едукацијом родитеља.
- **Понашање mopедиста и мотоциклиста.** Иако су вредности на појединим индикаторима добре, укупан проценат коришћења заштитних каца и даље показује простор за унапређење, нарочито у насељу, где се бележи нешто нижа дисциплина у односу на ваннасељске секторе.
- **Понашање пешака.** Индикатор исправних прелазака (73,7%) испод је републичког просека, а посебно забрињавају преласци деце, што упућује на потребу за унапређењем инфраструктуре у зонама школа и појачаним едукативним активностима.

Агенција за безбедност саобраћаја
Бранко Стаматовић, в.д. директора

Приредили

Вељко Ђурчић
Бојана Миљковић
Младен Ковач
Ивана Панић
Катарина Митковић
Драгана Нојковић

Контакт подаци

Булевар Михајла Пупина 2 (источни улаз)
11070 Нови Београд
+381 11 3117 298
istrazivanja@abs.gov.rs

Штампа

Агенција за безбедност саобраћаја
2025. година

Сви подаци су јавно доступни у оквиру Интегрисане базе података о обележјима безбедности саобраћаја у Републици Србији, кроз WEB GIS апликацију, на адреси <https://bazaabs.abs.gov.rs/absPortal/>.